

Universitätsbibliothek Paderborn

**D]rectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimine ...**

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Q[...]. Septimo. An simplex curatus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

De Septimo. An simplex curatus in facie ecclesie teneat p^ocu-
 binario notorio eucharistia denegare q^o de facto ei^o p^ocu-
 bina de domo no est abiecta. R^ondel. sacerdos ipis p^ocu binarijs eu-
 charistia tenet denegare. als mortali cuiuscif peccare. Prima pars
 p^oponis pbat p. c. p dilectoe. de p^oseca. dist. ij. vbi p^o textu cu glo. ha-
 bet q^o nec cuiq^o infami notorio seu manifesto danda est eucharistia
 cu hoc vt d^o text^o. diuine repugnat maiestati r^o. sed p^ocu binarij se/
 dentes cu p^ocu binis vt vrozati sunt notorij. g^o ad coionem no debet
 admitti. Per textu illi^o canonis ia dicit loqueret de histione r me-
 retricib^o arguit etiā Albert^o in quarto. dist. xij. a fili. q^o r alij notorij
 p^oseuerates in pcto sicut adulter p^ouict^o r notorij p^o turpe officiu vel
 p^o tubernu sunt a p^omuuione repellendi. nisi p^ozib^o renu^ociates satisfi-
 ciat. Etiā arguit a p^otrario sensu. sicut ipis reuerfis ad recociliatio-
 ne p^o p^ocellu Cartaginense no negat recociliatio. g^o infer. si no reuertu-
 tur neq^o p^ouertit recociliatio dz eis negari. g^o debet repelli. hec ille. Et
 p^o p^osequens etiā p^ocu binarij. Habet em vt inqt Richard^o in q^orto. dist.
 ix. in hoc sacerdos p^otra notorij peccatoze legitimā exceptioem qua
 sibi publice obijcere pt. / Secdo pbat. doctores theologij vt b^oius
 Tho. Pet^o r palude. Durandus Bonanatura. r alij p^ocorditer di-
 cunt in quarto. dist. ix. r Alexander de ales in q^orta pte summe. q^o sacer-
 dos illi que scit in manifesto mortali pcto no dz dare eucharistiam
 Quib^o p^ocordat magn^o ille iurisperit^o Henricus boye. de penitencia r
 remissione dices. q^o p^o notorio seu manifesto r infami eucharistia ne-
 gari debet. r ad hoc allegat. c. p dilectoe. vbi supra. r c. placuit. xxiij
 q. v. r^o. ergo seq^otur q^o etiā notorij p^ocu binarijs negari debet. Si em
 vt dicunt suspectis suspitoe violēta eucharistia negari debet cur p^ocu-
 binarijs notorij r manifestis no negaret. Tertio pbat p^ofirmā-
 do p^odicta. Infami infamia facti no est dāda eucharistia. p^out etiā p
 rōne Landolph^o in q^orto. dist. ix. ad hoc assumit. s^o q^o d^o p^ocu bina-
 de domo p^ocu binarij no est abiecta p^ocu binari^o manet infamis. vt p^oz
 iij. q. p. g^o negāda est sibi p^omuuio. / Quarto d^o canon. xcv. dist. il-
 lud. q^o sacramēta no debet p^oferri nisi penitētib^o. s^o p^ocu binari^o no p^o-
 sumit penitēs. vt supra patuit. g^o. In signū cuius epus manēte co-
 cubina in domo no pt ei sciēter p^oferre ordinis sacramentū. vt patet
 xxij. dist. c. p. g^o multo minus sacramentū sacramentoz. scz sacra-
 mentū altaris ei p^oferri no debet. Requiritur em fm Lancellariū in
 regulis. r Landulphū vbi supra. q^o notorius peccatoz p^ous publice
 satisfiat anteq^o def sibi p^omuuio. q^o satisfactio in notorio p^ocu bina-
 rio extat ad min^o remotio p^ocu bine r osctio toni exēpli. q^o p^o prius
 vt p^odictū est fm Albertū necessariō ecclesie recociliatur. Confir^o

Octauū

mātur p̄dicta a sili. Notorius ꝓcubinariꝝ ⁊ infamis publice se in
gerēdo diuinis sumēdo sacramētū populū videt scādalizare ⁊ sub
periculo ꝓtēptꝝ ⁊ irreuerētie sacramētū ponere. sicut a sili d̄t Scotꝝ.
qꝫ sacerdos ꝓcubinariꝝ celebrādo scandalizat vbi etiā cōicat. vt in
fra latiꝝ masticat. Concludit ḡ. qꝫ merito ꝓcubinariꝝ a cōione s̄z
repellendi. teste Chriſo. in homel. lxxxiij. sup Math. vbi d̄t sic. Multo
demonio peior est qꝫ peccati sibi ꝓsciꝝ accedit. illi em̄ qñ a demone
vexant puniūt. qꝫ h̄o indigne a deūt. eternis tradētur tormētis. Oēs
igif inq̄t ad ꝓpositū simplr pellamus quos indigne accedere vide/
mus. ¶ Secūda pars ꝓpositōnis. videlicz qꝫ sacerdos dans sa
cramentuz eucharistie manifesto ⁊ notorio ꝓcubinario peccat mor
taliter. Hoc aperte d̄t Angelus in summa absolute loquens de quo
libet notorio. Et probatur ꝓ Durandū in quarto. distin. ix. tali
rōne. Qñ q̄s hz legitimā cām negādī id qd̄ perit ne hoc sine morta
li accipit. si dat illud qd̄ perit ꝓmunicat ꝓtō accipiētis in acceptōe
et ꝓ d̄ns peccat sicut accipiēs mortali. s̄z ꝓ notoriū ꝓctm̄ vt ē ꝓctm̄
ꝓcubinariꝝ sacerdos hz legitimā cām negādi eucharistiā tali. ergo
dando peccat mortali sicut accipiēs. ¶ Sed ꝓtra p̄dicta possz q̄s
arguere ꝓmo ꝓ ꝓciliū Ekantiēse. vt inferius allegat. cuius tenorem
quo ad sacramentoz amministratōem qdam̄ exponit. videlicz qꝫ per
hoc habetur qꝫ quilibet curatus ꝓt licite ferre sacramenta ad se ꝓtē
nentia subditis suis vere v̄l ficte dispositis. nec tenet eos vitate aut
repellere necario ꝓtētu alicuiꝝ censure eccliasice vel ꝓhibitōis. ex
cepto vno casu de iniectōe manū in clericū ⁊c. Rñdes vt post ꝓ
mū argumētū sc̄di ꝓiculi ad lōgū declarabit. qꝫ hoc ꝓciliū nihil ob
stat ꝓposito. tāgit em̄ solū censurā ecclie. ꝓtētu cuius iam post cō
ciliū nō oportz qꝫ talis vitetur. qñ h̄o ius nature aut diuinū obstat
vt in casu nostro. vtiqꝫ a cōione notorius repellī dz ꝓ ca. ꝓ dilectōe
vbi supra allegatū. ꝓt ad ꝓpositū doctor qd̄a vtriusqꝫ iuris idēz
affirmat. vt inferius patebit. Secūdo si arguat. Curatꝝ extra fo
rū ꝓnitētiāle corrigere nō ꝓt. sed negare alicui cōionē spectat ad for
ꝓtēnsiosum ⁊ iurisdicōem. ꝓt notari ꝓt ꝓ glo. in. c. trāsmittaz. de
elec. ergo. Rñdes ad hoc ꝓ quēdā doctozē aliuz quē desup̄ inueni. qꝫ
qñ dz pastozes eccliaz ꝓrochialiū nō hñt iurisdicōem corrigēdi
ꝓctā extra forum ꝓnitētie. Verū qdem̄ nisi ex ꝓacificā ꝓsuetudi
ne hoc habeat de officio archi. ca. dilecto. Vel nisi ex officio eozū ac
cidatālī h̄ eis incūbat. quēadmodū est in ꝓposito casu nostri. vbi
ꝓrochialiū sacerdotibꝝ ꝓmittit amministratio sacramēti eucha
ristie qꝫ monachis ꝓnitꝝ interdicit de iure cōi. ꝓ de. religiosi. de ꝓni.
Aut ergo ꝓcedit iurisdicō oīa alia sine q̄bꝝ iurisdicō nō ꝓt expli/
A 4

tari vident om̄issa. de offi. dele. c. suspitōis. 2 facit regula in. vi. acces
 foriū sequitur suū p̄ncipale. Cōclusiue ḡ inq̄t iā infero. q̄ cui om̄itit̄
 administratio sine disp̄satio sacramēti oīa vident̄ om̄issa sine q̄b̄
 Digne. reuerēter. 2 laudabil̄ atq̄ honorifice om̄iq̄ scādalo penit̄ ex
 cluso p̄ferri nō p̄t. Si ḡ recipe volēs eucharistiā sit public̄ 2 noto
 r̄ peccator. vt h̄ic loq̄mur de scubinario p̄t iuris auctoritate etiaz
 notorie corrigi sine redargui. facit. c. p̄mā de peni. 2 remis. manifesta
 pctā nō s̄t̄ occulta purgatōe corrigēda. 2 apl̄. j. ad Thimo. v. Et
 h̄ nedū p̄pter ip̄m vt melior fiat. s̄ etia ne aliū in quoz notitiā pue
 nit scādalizent. 2 vt audacia peccādi abstrahat ab hoīb̄. vt in. ca. vt
 fame. de sen. excō. Igit̄ inq̄t q̄uis pastores 2 curati p̄dicti iurisdic̄ti
 onē nō habeāt. in isto t̄n̄ casu certū ē ministeriū eis om̄issum. de offi.
 dele. c. q̄m̄. 2 ad hoc facit singulariter glo. in clem̄. religiose. de p̄uile.
 Cū si indr̄nter sine discussione ministrari deberet eucharistiē sacra
 mētū. siliter tūc eēt h̄istrionib̄ furiosis 2 meretricib̄ seu pueris mi
 nistrādū. q̄d t̄n̄ iura maxime vetāt. Tertio si arguat scubinario
 obijciēdo sacerdoti. ego sum p̄fessus. ideo optz q̄ des mihi eucharis
 tiā vt ceteris. In foro em̄ penitētiā credi homini p̄ se 2 p̄tra se. vs
 de b̄t̄is Tho. 2 aliū doctores. 2 etia p̄ de homi. c. significasti. ij. Re
 spondet idē q̄ verū q̄dē hoc est. caste t̄n̄ intelligēdo. nisi videlz eui
 dentia patrat̄i criminis q̄ nō indiget clamore accusatoris fm̄ Aug.
 p̄trata s̄bis est. vñ ex hoc q̄ plus valēt opa q̄ s̄ba. regulare ē q̄
 nō fiat s̄bis illi? vbi p̄trarietas oñdis in facto p̄manēte Cū ad p̄
 positū. q̄ scubinario tenēte scubinā impedimētū hoc puta noto
 rietas p̄trina pcti nō solū ad for̄ p̄niale. s̄ etia ad for̄ iudiciale p̄
 tinet. in q̄ foro iudiciali nō credi hoī. p̄ se. Ideo nō tenet sacerdos
 scubinario p̄fessi credere. Merito em̄ audiri nō d̄z q̄ sibi p̄trarius
 existit dicēdo se penitēte 2 ope p̄trariū demōstrat. vñ q̄ p̄pter adul
 teriū 2 vsurā p̄t sacra cōio negari. ḡ a sibi in p̄posito scubinario ne
 gari d̄z. vbi em̄ eadē rō ibi idē ius eē d̄z. c. trāstato. de p̄sli. hec ex illo
 Nec p̄suetudo p̄traria in hoc casu curatū seu sacerdotē quēcūq̄ ex
 cūsare p̄t. eo q̄ eucharistiā scubinario dare repugnat iuri nature. vt
 infra post scdm̄ periculū in p̄mo notabili h̄ct̄s discussum. oīs em̄
 p̄suetudo q̄ iuri nature aduersat̄ ē mala 2 abijciēda. vt p̄z dis. viij.
 mala. Quarto si curat̄ mēte p̄ternit̄ arguat. me oz ad min̄ do
 micellis 2 eoz scubinīs eucharistiā ministrare. eo q̄ tales mihi cū
 alijs nō synodāl̄. R̄ndet̄ ex q̄ vt sup̄ patuit̄ repugnat̄ diuīe maiesta
 ti. 2 sic iuri diuīo 2 nature dare eucharistiā scubinario. iō nō obstā
 re hac om̄issione synodali etia illis tenet̄ renegare. Jure em̄ diuīno
 curat̄ subditos suos a vit̄ijs subleuare h̄z. 2 ḡtū in ip̄o est sp̄sler̄

Nonū

uare. Et qz in notorio facti nō requiritur ordo iuris qui alia regularis
ter est seruad^o. de iureiurā. ad nostrā. ij. Euidētia em̄ patrati sceleris
clamore nō indiget accusatoris. vt. c. euidētia. de accusa. Qz si vellet
appellare nō est appellatōi hui⁹ referendū. de appella. p̄terea Ideo in
notorijs nō hz expectare accusatōez synodale Nō em̄ valet argumē
tū. meretrix nō synodaf. ḡ dz ad cōionē admitti. Cōcludit ḡ. qz cu
rat⁹ etiā si mors sibi a domicellis ꝓcubinarijs minef. cōionē eis ne
gare dz z tenef. Qz si q̄s sup hoc miref. qz mors curato poti⁹ sit
sustinēda aīqz ꝓcubinario tribuat eucharistiā. Audiāt q̄so desuper
Chriſo. in homelia ꝓallegata hoc intrepide dicētē. Eīam inq̄t ꝓ/
us tradā meā qz dñicū alicui corp⁹ indigne. sanguinēqz meū effun
di potius patiar qz sacratissimū illū sanguinē p̄terqz digno ꝓcedaz
¶ Primū periculū em̄ ecclīasticoz z ꝓsertim circa sacer
dotes ꝓcubenarios notorios ex euidētia facti.

Circa sacerdotes Cōcubenarios no/
torios ex ꝓdictis ꝓz
debilis ꝓsideratio. Cū em̄ vt iā declaratuz est ꝓcubinarij
dū mytuo se absoluūt ꝓ duo mortalia q̄ icurrūt misere
se ꝓl⁹ deturpāt nec se vt ipi putāt ad receptōem sacri purificāt. imo
necario ad h̄ se min⁹ aptāt z cogūt āpli⁹ a sacroz receptōe aut āmi
nistratōe abstinere. Un̄ ḡ sicut d̄t Panor. in. c. vltra. de coha. cle. z
m. qz sacerdos si fuerit notori⁹ ex euidētia facti ꝓmanētis indubi
tata est suspēsus. z celebrādo peccat mortali. Ita eadē rōne seq̄t qz
mortali peccat dū alia sacra sumit aut ministrat. Istud clare ꝓz ꝓ
b. Tho. in q̄rto. dif. xliij. z etiā ibidē ꝓ Alber. dicētes Qñcuqz cle
ric⁹ exercet officiū suū z exhibet se vt ministrū ecclīe in ꝓtō mortali
toties peccat mortali. Un̄ qñ tāgit res sacras vtēs suo officio mor
tali peccat. Requirit em̄ qz hō sc̄tā sc̄tē tractet. qz vt d̄t Dionys. ca. ꝓ.
Celestis hierarchie. imūdis nec symbola. id ē sacramētalīa signa tā
gere fas est. Hoc em̄ est de iure naturali. q̄re d̄t b. Tho. ꝓtra h̄ etiā
nullus dispēsare ꝓt. Et addit Alber. ibidē. Si dicat hoc dictū gra
ue valde. Rñdet qz lata est via ducēs ad infernū z multi vadūt ꝓ eā
Matt. vij. O tremēda sentētia cū stupore maxime sacerdotibz at
tendēda. Seq̄tur em̄ ex his. vt infert etiā discipul⁹ in smone. xliij
post festū trinitatis. qz sacerdos fornicari⁹. seu vt ipē d̄t sacerdos ex
istēs in q̄cuqz mortali nodū vere ꝓtrit⁹ nec dignā agēs ꝓnīaz vt oz
quoties actū alicui⁹ ordinis facit peccat mortali. Un̄ qñ baptizat
vel absoluit ꝓsitētes. aut matrimoniū solēnizat. aut sacrm euchar
istie. aut extreme vñctōis ꝓbet. vel quoties ex officio ordinis aquaz
vel sal in die dñica exorcizat. aut cādelas in festo purificatōis ma
B ij